

2.6. Sivistyslautakunta

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

1. Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta käsittää sivistyspalvelujen palvelualan. Palveluala jakautuu kolmeen palvelualueeseen: varhaiskasvatus, perusopetus ja keskiasteen koulutus sekä vapaa-aikapalvelut.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	3 082 054	1 896 798	2 936 700	2 158 799	73,5 %	-777 901
Myyntituotot	1 880 242	945 290	1 808 000	959 213	53,1 %	-848 787
Maksutuotot	615 150	381 416	634 900	364 255	57,4 %	-270 645
Tuet ja avustukset	493 498	501 258	435 900	770 641	176,8 %	334 741
Muut toimintatuotot	93 164	68 834	57 900	64 690	111,7 %	6 790
Toimintakulut	-27 697 336	-20 357 433	-28 493 822	-21 155 094	74,2 %	7 338 728
Henkilöstökulut	-19 512 653	-14 366 263	-19 918 708	-14 707 569	73,8 %	5 211 140
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-11 639 193	-16 192 500	-11 799 291	72,9 %	4 393 209
Henkilösivukulut	-3 667 557	-2 727 069	-3 726 208	-2 908 278	78,0 %	817 930
Palvelujen ostot	-5 909 224	-4 166 530	-6 266 200	-4 565 611	72,9 %	1 700 589
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-744 351	-608 132	-761 900	-597 731	78,5 %	164 169
Avustukset	-660 230	-499 210	-677 300	-497 935	73,5 %	179 365
Muut toimintakulut	-870 877	-717 299	-869 714	-786 249	90,4 %	83 465
Vuokrakulut	-845 225	-703 955	-841 170	-774 143	92,0 %	67 027
Muut kulut	-25 652	-13 344	-28 544	-12 106	42,4 %	16 438
Toimintakate	-24 615 282	-18 460 635	-25 557 122	-18 996 295	74,3 %	6 560 828
Rahoitustuotot ja -kulut	-280	-201		-765		-765
Vuosikate	-24 615 561	-18 460 836	-25 557 122	-18 997 060	74,3 %	6 560 063
Poistot ja arvonalentumi- set				-6 964		-6 964
Tilikauden tulos	-24 615 561	-18 460 836	-25 557 122	-19 004 024	74,4 %	6 553 098
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-24 615 561	-18 460 836	-25 557 122	-19 004 024	74,4 %	6 553 098

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	2936700	2985524	48824
Toimintakulut	28493822	28647649	153827
Toimintakate	25557122	25662125	105003

Toimintatuottoja kertynee jonkin verran budjetoitua enemmän, lähinnä kotikuntakorvausten ja erilaisten opetuspalvelujen myynnistä saatujen tulojen takia.

Toimintakulut näyttäisivät ylittyvän lähinnä henkilöstökulujen (varhaiskasvatus, vapaa-aikapalvelut) ja palvelujen ostojen (perusopetus) osalta.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	50 911	27 114		28 363		28 363
Myyntituotot	50 461	26 754		27 598		27 598
Muut toimintatuotot	450	360		765		765
Toimintakulut	-7 285 707	-5 538 646	-7 649 300	-5 021 647	65,6 %	2 627 653
Palvelujen ostot	-3 153 919	-2 438 784	-3 467 300	-2 233 891	64,4 %	1 233 409
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-16					
Muut toimintakulut	-4 131 772	-3 099 862	-4 182 000	-2 787 756	66,7 %	1 394 244
Toimintakate	-7 234 796	-5 511 532	-7 649 300	-4 993 284	65,3 %	2 656 016

Toimintatuottoja on kertynyt syyskuun loppuun mennessä noin 262 000 euroa enemmän kuin vastaavana aikana vuonna 2025. Myyntituottoja (mm. kotikuntakorvaukset, uimahallimaksut) on tullut noin 14 000 euroa ja hankerahoitusta noin 270 000 euroa enemmän. Maksutuotot (esim. hoitopäivämaksut) ovat vähentyneet noin 17 000 euroa. Toimintatuotot on budjetoitu vuodelle 2026 noin 145 000 euroa pienemmiksi kuin vuoden 2025 toteutuneet tulot. Tulojen arvioiminen tässä vaiheessa on jonkin verran epävarmaa, koska vielä ei ole riittävän tarkkaa tietoa kaikista toimintatuottojen määrästä vaikuttavista tekijöistä. Opetuspalvelujen myynnistä saatavien tuottojen määrää ja vuodelle 2027 siirtyvää hankerahoitusta ei voida vielä tarkalleen arvioida.

Toimintakuluja on vuodelle 2026 budjetoitu 797 000 euroa enemmän kuin vuonna 2025 toteutui. Tämänhetkisen arvion mukaan toimintakulut näyttäisivät jonkin verran ylittyvän. Henkilöstökuluja lisäävät palkankorotukset, mutta toisaalta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa henkilöstö vähenee 1.8.2026 alkaen. Palvelujen ostoihin vaikuttavat kuljetuskustannusten kasvu uuden sopimuskauden alkaessa elokuussa 2026 sekä varhaiskasvatuspalvelujen hinnankorotukset 1.9.2026 alkaen. Myös loppuvuoteen painottuvilla opetuspalvelujen ostoilla ja lukiokoulutuksen maksuosuudella on olennainen vaikutus palvelujen ostojen tasoon.

Määrärahamuutoksia:

SIVISTYSLAUTAKUNTA (Ulkoi- set erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	Muutos TA2026
Sivistyslautakunta					
Toimintatuotot	3 082 054	1 896 798	2 936 700	2 158 799	80 000
Kotikuntakorvaukset	1 309 248	669 220	1 101 800	652 131	50 000
Hoitopäivämaksut	308 029	229 210	364 000	221 724	
Toimintakulut	-27 697 336	-20 357 433	-28 493 822	-21 155 094	270 000
Henkilöstökulut	-19 512 653	-14 366 263	-19 918 708	-14 707 569	140 000
Palkat ja palkkiot	-15 845 096	-11 639 193	-16 192 500	-11 799 291	140 000
Henkilösivukulut	-3 667 557	-2 727 069	-3 726 208	-2 908 278	
Palvelujen ostot	-5 909 224	-4 166 530	-6 266 200	-4 565 611	200 000
Vuokrakulut	-845 225	-703 955	-841 170	-774 143	-70 000
Muut kulut	-25 652	-13 344	-28 544	-12 106	
Varhaiskasvatus					
Toimintatuotot	480 579	282 004	460 800	237 639	
Kotikuntakorvaukset	116 150				
Hoitopäivämaksut	306 752	227 933	364 000	221 724	
Toimintakulut	-9 172 200	-6 884 466	-9 246 108	-7 034 517	-40 000
Henkilöstökulut	-5 389 162	-4 035 202	-5 270 888	-4 065 156	
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-3 256 523	-4 342 000	-3 248 767	
Henkilösivukulut	-1 030 605	-778 678	-928 888	-816 389	
Palvelujen ostot	-2 680 826	-1 945 918	-2 856 300	-2 064 937	
Vuokrakulut	-596 045	-525 488	-601 420	-538 696	-40 000
Muut kulut	-7 338	-4 143	-12 200	-4 511	
Perusopetus ja keskiasteen koulutus					
Toimintatuotot	1 735 663	1 027 514	1 740 400	1 276 531	80 000
Kotikuntakorvaukset	1 193 099	669 220	1 101 800	652 131	50 000
Hoitopäivämaksut	1 277	1 277			
Toimintakulut	-14 884 251	-10 839 134	-15 379 793	-11 200 943	310 000
Henkilöstökulut	-11 397 512	-8 393 446	-11 722 393	-8 469 756	140 000
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-6 801 336	-9 481 300	-6 795 660	140 000
Henkilösivukulut	-2 143 557	-1 592 110	-2 241 093	-1 674 096	
Palvelujen ostot	-2 838 640	-1 936 581	-3 021 800	-2 164 335	200 000
Vuokrakulut	-205 618	-145 569	-198 600	-194 921	-30 000
Muut kulut	-16 454	-8 480	-7 900	-7 188	
Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatuotot	808 541	535 721	700 400	594 506	
Toimintakulut	-3 348 470	-2 418 860	-3 438 836	-2 634 631	
Henkilöstökulut	-2 460 728	-1 748 303	-2 576 842	-1 933 786	
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-1 428 070	-2 091 300	-1 561 010	
Henkilösivukulut	-444 833	-320 233	-485 542	-372 775	
Palvelujen ostot	-369 977	-264 445	-324 100	-297 812	
Vuokrakulut	-39 771	-30 276	-35 950	-34 433	
Muut kulut	-1 800	-674	-8 344	-361	

Palveluala: Sivistyspalvelujen hallinto**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Sivistyspalvelujen hallintoon kuuluvat koulutoimiston henkilöstön henkilöstökulut ja erilaiset koko sivistyspalvelua koskevat kulut. Ko. kustannuspaikkaan kohdennetaan myös mm. sellaiset valtionavustukset (hankerahoitus), joille ei tarvitse tehdä erillistä kustannuspaikkaa (esim. S2-opetukseen myönnettävä avustus).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	57 272	51 560	35 100	50 124	142,8 %	15 024
Myyntituotot	23	23	100	93	93,0 %	-7
Maksutuotot		-5 633		-2 835		-2 835
Tuet ja avustukset	57 249	57 170	35 000	52 866	151,0 %	17 866
Toimintakulut	-292 415	-214 974	-429 085	-285 003	66,4 %	144 083
Henkilöstökulut	-265 251	-189 313	-348 585	-238 871	68,5 %	109 714
Palkat ja palkkiot	-216 690	-153 264	-277 900	-193 853	69,8 %	84 047
Henkilösivukulut	-48 562	-36 048	-70 685	-45 019	63,7 %	25 667
Palvelujen ostot	-19 781	-19 586	-64 000	-38 527	60,2 %	25 473
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 530	-3 408	-4 800	-1 465	30,5 %	3 335
Avustukset			-6 400			6 400
Muut toimintakulut	-3 853	-2 668	-5 300	-6 139	115,8 %	-839
Toimintakate	-235 143	-163 414	-393 985	-234 879	59,6 %	159 106

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	35100	50124	15024
Toimintakulut	429085	412585	16500
Toimintakate	393985	362461	31524

Ennusteelle varattu tekstikenttä

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-38 656	-25 962	-38 200	-26 344	69,0 %	11 856
Palvelujen ostot	-20 188	-12 111	-19 200	-13 664	71,2 %	5 536
Muut toimintakulut	-18 468	-13 851	-19 000	-12 680	66,7 %	6 320
Toimintakate	-38 656	-25 962	-38 200	-26 344	69,0 %	11 856

Sivistyspalvelujen hallintoon kirjatut toimintatuotot ylittyvät noin 15 000 eurolla, koska vieraskielisten oppilaiden S2-kielen opetukseen on myönnetty arvioitua enemmän valtionavustusta.

Toimintakulut näyttäisivät toteutuvan jonkin verran alle budjetoidun.

Palveluala: Varhaiskasvatus**Vastuuhenkilö:** Varhaiskasvatusjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2026 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 9 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös kolme yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit sekä Touhula Alastaron päiväkoti.

Esiopetusta järjestetään 10 päiväkodissa lukuvuonna 2026 - 2027.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkoti (Peltainen).

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	480 579	282 004	460 800	237 639	51,6 %	-223 161
Myyntituotot	116 223	46	81 000	267	0,3 %	-80 733
Maksutuotot	308 905	229 924	364 500	221 772	60,8 %	-142 728
Tuet ja avustukset	55 450	52 034	15 200	15 500	102,0 %	300
Muut toimintatuotot			100	100	100,0 %	
Toimintakulut	-9 172 200	-6 884 466	-9 246 108	-7 034 517	76,1 %	2 211 591
Henkilöstökulut	-5 389 162	-4 035 202	-5 270 888	-4 065 156	77,1 %	1 205 732
Palkat ja palkkiot	-4 358 556	-3 256 523	-4 342 000	-3 248 767	74,8 %	1 093 233
Henkilösivukulut	-1 030 605	-778 678	-928 888	-816 389	87,9 %	112 500
Palvelujen ostot	-2 680 826	-1 945 918	-2 856 300	-2 064 937	72,3 %	791 363
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69 091	-49 473	-58 900	-43 358	73,6 %	15 542
Avustukset	-429 738	-324 242	-446 400	-317 860	71,2 %	128 540
Muut toimintakulut	-603 383	-529 632	-613 620	-543 207	88,5 %	70 413
Toimintakate	-8 691 621	-6 602 462	-8 785 308	-6 796 878	77,4 %	1 988 430

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	460800	405000	55800
Toimintakulut	9246108	9316920	70812
Toimintakate	8785308	8911920	126612

Toimintatuottojen kohdalla hoitopäivämaksut näyttävät alittuvan budjetoidusta.

Toimintakuluissa henkilöstökulut (mm. eläkekulut) tulevat todennäköisesti jonkin verran ylittymään.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-1 366 004	-1 110 743	-1 485 000	-914 756	61,6 %	570 244
Palvelujen ostot	-851 318	-724 706	-1 011 600	-599 130	59,2 %	412 470
Muut toimintakulut	-514 686	-386 037	-473 400	-315 626	66,7 %	157 774
Toimintakate	-1 366 004	-1 110 743	-1 485 000	-914 756	61,6 %	570 244

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot saattavat alittaa jonkin verran, koska maksutuottoja (hoitopäivämaksut) kertyy budjetoitua vähemmän.

Toimintakulut näyttäisivät tämänhetkisen arvion mukaan jonkin verran ylittyvän, erityisesti henkilöstökulujen osalta. Henkilöstökuluihin vaikuttaa tietysti syksyn henkilöstömäärä, sijaistarpeet ja palkankorotukset. Palvelujen ostoihin (asiakaspalvelujen ostot) vaikuttavat varhaiskasvatuspalvelujen ostoihin 1.9.2026 alkaen tulevat korotukset.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Lapsimäärän/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän muutoksina varhaiskasvatuksessa (muutoksia tapahtuu myös toimintakauden aikana). Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän, lasten iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun. Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista. Varahenkilöjärjestelmää kehitetään ja varahenkilöiden määrää seurataan, jotta voidaan työntekijöiden poissaolojen aikana paremmin varmistaa riittävä henkilöstöresurssi ryhmissä.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuksen tuen uudistaminen on merkinnyt henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (erityisopettajat, varhaiskasvatuksen kuraattori, hanketyöntekijänä toimiva alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi). Sivistyslautakunta päätti keväällä 2023 perustaa kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimea. Varsinaisen erityisopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen erityisopettajien tehtäviin kuuluu S2-opetusta ja kehittämishankkeisiin liittyviä tehtäviä.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. Vuonna 2026 hanketyöntekijöitä on kaksi. Seuraavassa henkilöstötaulukossa oleva nepsy-ohjaaja on vuonna 2025 kirjattu hanketyöntekijöihin.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista.

Nykyisestä henkilöstöstä 98 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 5 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Varhaiskasvatukseen on 1.8.2026 alkaen palkattu kaksi varhaiskasvatuksen sosionomia (Sivla 23.4.2026, 36 §:n mukaisesti). Varhaiskasvatuksen sosionomi vastaa lapsiryhmän hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden toteutumisesta. Tehtävänä on lasten kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tukeminen ja ryhmän toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä muun henkilöstön kanssa sekä perheiden kanssa tehtävä yhteistyö.

Syyskuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 108 htv (vrt. 112 htv syyskuu 2025). Muutos perustuu lapsimäärän ja tuen tarpeen muutoksiin sekä tehtävien hoidon järjestelyihin.

Henkilöstörakenne ja -määrä (HTV)	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	1
Palvelusihteeri	2	2	2
Hanketyöntekijä	3	2	2
Perhepäivähoitaja	10	10	9
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	6	6	6
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1
Varhaiskasvatuksen nepsy-ohjaaja		1	1
Päiväkodinjohtaja	6	6	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	29	29	28
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	51	50	45
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen varahenkilö	3	3	3
Varhaiskasvatuksen sosionomi			2
Yhteensä	114	113	108

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kolme (Puistometsän päiväkotito, Pelttoisten vuoropäiväkotito, Sammonkadun päiväkotito) ja Hirvikoskella yksi (Hirvimetsän päiväkotito). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla. Metsämaan päiväkotito toimii sisäilmaongelmien takia väistötiloissa Nahuntuvalalla.

Avointa varhaiskasvatusta järjestetään entisen päiväkotito Metsämarjojen tiloissa (Savipellonkatu). Tiloissa järjestetään yhteistyössä MLL:n ja seurakunnan kanssa avointa aamupäivätoimintaa perheille kahtena päivänä viikossa sekä yhtenä aamupäivänä ja iltana järjestetään perhekahvila-toimintaa. Tiloissa toimii vanhemmuuden tukiputiikki, joka on suunnattu alle kouluikäisten lasten huoltajille, jotka kaipaavat ohjausta ja tukea arkeen, materiaalia arjen tilanteisiin ja keinoja perhearjen sujuvoittamiseen. Perheille on järjestetty myös vertaisryhmiä iltaisin, vuonna 2025 mm. Erityisen ihanat illat. Tiloissa on lisäksi varhaiskasvatuksen Neopsyputiikki, josta varhaiskasvatuksen henkilöstö saa lainata lapsiryhmien käyttöön materiaalia ja välineitä neuropsykiatrisiin haasteisiin.

Virttaan uuden päiväkodin rakentamisen kilpailutus on tehty keväällä 2025 ja rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. *Päiväkotito aloitti toimintansa 1.8.2026*. Investointiohjelmassa Metsämaan päiväkodin rakentaminen on merkitty vuosille 2026-2027.

Metsämaan uuden päiväkodin rakentamisen kilpailutus on tehty keväällä 2026 ja rakennusurakan toteuttajaksi valittiin Koskirent Oy. Päiväkodin on tarkoitus aloittaa toimintansa 1.8.2027.

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palvelun-

tuottajilta (n. 2 400 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia. Nappulan päiväkotiyhdistyksen ja Loimaan kaupungin välinen ostopalvelusopimus varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisestä päättyi 1.6.2024.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 28.5.2025, että Loimaan kaupunki käyttää optiovuoden 2026-2027 Touhula Päiväkotien ja Verkanappulat Oy:n välisissä ostopalvelusopimuksissa. Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 16.6.2026 käyttää Verkanappulat Oy:n välisessä ostopalvelusopimuksessa myös optiovuoden 2027-2028.

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.
2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seurantaa ja ennakointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.
3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Tavoitteet

2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä

Tavoite: Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppimisen polku).

Toteutuu

Toimenpiteet Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoidaan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).

Arvio	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta. Henkilökunnasta noin 100 on saanut koulusta (MAPA) haasteellisen käyttäytymisen hallintaan. Varhaiskasvatuksessa on kaksi nepsy-ohjaajakoulutuksen saanutta henkilöä. Varhaiskasvatuksessa on S2 varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii Suomi toisena kielenä lasten kanssa ja koordinoi Valmo-opetusta Loimaan esiopetuksessa.	
Tavoite: Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.		Toteutuu
Toimenpiteet	Varhaiskasvatuksen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikku- mista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. (mm. varhaiskasvatuksen hyvinvointitiimi).	
Arvio	Toimintaympäristöjä kehitetään lapsiryhmän tarpeen perusteella. Varhaiskasvatuksen alueelli- sen sosionomin hanketyö tasavertaisen ja yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen edistämiseksi jat- kuu. Loimaalla on vahva erityisopettajien resurssi, joka varmistaa tuen saamisen ja syrjäytymisen eh- käisyn. Varhaiskasvatuksen kuraattori tekee työtä hyvinvoinnin eteen perheissä, vertaisryhmissä ja avoimen aamupäivätoiminnan muodossa.	
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen pai- kan		
Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointioh- jelmaa, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta päiväkodeissa.		Toteutuu osittain
Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa.	
	Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäris- töjen kehittäminen).	
Arvio	Virttaan päiväkoti on valmistunut keväällä 2026. Toiminta uudessa päiväkodissa käynnistyi elo- kuussa 2026. Metsämaan päiväkodin rakentamisen kilpailutus on toteutettu keväällä 2026 ja työt alkavat syksyllä 2026. Kiinteistöjen kuntoa seurataan tarkasti. Oppimisympäristöjä kehitetään ryhmän lasten tarpeen näkökulmasta.	

Arviointikohde	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
Varhaiskasvatus			
Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,4	3,5	3,6
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Perhepäivähoito	125	110	arv. tilinpäätöksessä
Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta. Päivähoito (päiväkodit)	105	100	arv. tilinpäätöksessä
Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu. Päivähoito (päiväkodit)	71	90	arv. tilinpäätöksessä

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2025	TA 2026	Tot. 30.9.2026
TOIMINNAN LAAJUUS Varhaiskasvatus	Lapsia varhaiskasvatuksessa	552	540	536
	-joista esiopetuksessa	111	110	117
	-joista päiväkodeissa	514	500	507
	-joista perhepäivähoidossa	38	40	29
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoidossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	65/35	65/35	65/35
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	0	0	0
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	104	100	95
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	117	120	106
	Yksityisen hoidon kuntalaisä kotitalouksien lukumäärä	0	1	0
	-lapsia tuen piirissä	0	2	0

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus**Vastuuhenkilö:** Sivistysjohtaja**1. Toiminnan kuvaus**

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatus- ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2025 – 2026 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus).

Erityisluokkaopetusta järjestetään lv. 2025-2026 Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisluokkaopetusta koskevia sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Tukimuotojen uudistuessa 1.8.2025 sopimukset on perusteltua päivittää lukuvuoden 2025-2026 aikana. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Auran, Kosken TI kunnan, Marttilan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät oppilaita erityisluokille, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvulle. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemanseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla, mikäli toimintaan ilmoittautuu riittävä määrä oppilaita. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoitavien tehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelujen sekä opiskeluterveydenhuollon lääkäri- ja terveydenhoitajapalvelujen järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Opiskeluhoitoa toteutetaan opetuspalvelujen ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia hankkeita, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	1 735 663	1 027 514	1 740 400	1 276 531	73,3 %	-463 869
Myyntituotot	1 376 419	690 428	1 321 100	687 829	52,1 %	-633 271
Maksutuotot	115 629	82 939	106 000	54 452	51,4 %	-51 548
Tuet ja avustukset	232 742	238 372	308 100	518 510	168,3 %	210 410
Muut toimintatuotot	10 873	15 775	5 200	15 740	302,7 %	10 540
Toimintakulut	-14 884 251	-10 839 134	-15 379 793	-11 200 943	72,8 %	4 178 850
Henkilöstökulut	-11 397 512	-8 393 446	-11 722 393	-8 469 756	72,3 %	3 252 637
Palkat ja palkkiot	-9 253 955	-6 801 336	-9 481 300	-6 795 660	71,7 %	2 685 640
Henkilösivukulut	-2 143 557	-1 592 110	-2 241 093	-1 674 096	74,7 %	566 998
Palvelujen ostot	-2 838 640	-1 936 581	-3 021 800	-2 164 335	71,6 %	857 465
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	-419 472	-355 013	-429 100	-364 743	85,0 %	64 357
Avustukset	-6 556	-45				
Muut toimintakulut	-222 071	-154 049	-206 500	-202 109	97,9 %	4 391
Toimintakate	-13 148 588	-9 811 620	-13 639 393	-9 924 413	72,8 %	3 714 980

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	1740400	1740400	0
Toimintakulut	15379793	15281350	98443
Toimintakate	13639393	13540950	98443

Toimintakuluissa henkilöstökulut näyttävät tämänhetkisen arvion mukaan jonkin verran alittuvan ja palvelu-
jen ostot ylittävän (mm. opetuspalvelujen ostot).

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1- 9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintakulut	-3 313 343	-2 603 329	-3 448 400	-2 270 423	65,8 %	1 177 977
Palvelujen ostot	-1 481 555	-1 226 860	-1 586 200	-1 028 572	64,8 %	557 628
Muut toimintakulut	-1 831 788	-1 376 469	-1 862 200	-1 241 851	66,7 %	620 349
Toimintakate	-3 313 343	-2 603 329	-3 448 400	-2 270 423	65,8 %	1 177 977

Perusopetuksen toimintatuotot toteutunevat budjetoidun mukaisesti. Toimintatuottoja on arvioitu kertyvän vastaava summa kuin vuonna 2025. Toteutuman kannalta on olennaista, paljonko kotikuntakorvauksia ja eri-
laisia opetuspalvelujen myynnistä saatuja tuloja näyttäisi kertyä. Palvelujen myyntien laskutus tapahtuu pää-
osin loppuvuodesta. Hankerahoitusta on tällä hetkellä arvioitua enemmän, mutta sitä siirtyy merkittävästi
vuodelle 2027.

Toimintakulut toteutunevat kokonaisuudessaan jonkin verran alle budjetoidun (henkilöstökulut saattavat jon-
kin verran alittua, mutta palvelujen ostoissa voi tulla puolestaan ylitystä). Merkittävä vaikutus palvelujen os-
tojen toteutumaan on loppuvuodesta selviävillä opetuspalvelujen ostojen kuluilla (lastensuojelulain perus-
teella sijoitettujen lasten opetus) ja lukiokoulutuksen maksuosuudella. Kuljetuskustannukset nousivat 1.8.2026
alkaen, kun uusi sopimuskausi käynnistyi.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Henkilöstömäärä on pystytty palveluverkon muuttuessa sopeuttamaan eläköitymisten ja määräaikaisten vir-
kasuhteiden kautta.

Oppilasmäärän väheneminen, tuntikehyksen ja opetusryhmien määrän muutokset vaikuttavat myös opettajien määrään ja työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa oma vaikutuksensa henkilöstön pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin. Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa erityisesti koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Henkilöstön poissaoloilla on merkittävä vaikutus sijaistarpeeseen ja riittävän henkilöstön varmistaminen voi olla ajoittain ongelmallista.

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään. *Esim. lukuvuonna 2026-2027 on hanke- rahoituksella kaksi kokoaikaista työntekijää ja lisäksi useamman työntekijän työpanoksesta osa kohdentuu hanketoimintaan.*

Henkilöstön osaamista on tuettu mm. kehittämishankkeisiin liittyvillä koulutuksilla. Lisäksi vuosina 2022-2024 olemme hankkineet henkilökunnalle ns. nepsy-valmentajakoulutusta sekä MAPA-koulutusta. Nämä koulutukset jatkuvat myös vuonna 2026.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on erityisopettajien tehtäviin. Määräaikaisten tehtävien täyttäminen on ajoittain ollut haasteellista. *Opettajista muo- dollinen kelpoisuus on 97 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 100 %:lla.* Henkilöstöstä määräaikaaisessa virka- ja työsuhteessa on noin 25 %. Määräaikaaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit siirtyivät 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

Seuraavassa henkilöstötaulukossa kuljetussuunnittelija on kirjattu vuosina 2024-2025 palvelusihteereihin ja tvt-koordinaattori luokanopettajiin. Vuoden 2026 talousarviossa palvelusihteerien kohdalla on 0,6 htv:n lisäys (talousasioiden palvelusihteeri). Palvelusihteerin tehtävä täytettiin 1.4.2026 alkaen ja tvt-koordinaattorin tehtävä 1.8.2026 alkaen.

Syyskuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 190,5 htv (vrt. 190,9 htv syyskuu 2025). Muutos perustuu oppilasmäärän vähenemiseen ja oppilaiden tuen tarpeen muutoksiin.

Henkilöstörakenne ja -määrä (HTV)	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
Sivistysjohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	4,9	4,5	4,5
Kuljetussuunnittelija		1	1
Tvt-koordinaattori		1	1
Rehtori	4	4	4
Luokanopettaja	50	49	49
Lehtori	30	30	30
Eriyisluokanopettaja	18	18	18
Eriyisopettaja	8	8	8
Pt. tuntiopettaja	21	21	21
Koulunkäynninohjaaja	51	50	50
Apip-toiminnan ohjaaja	3	3	3
Yhteensä	190,9	190,5	190,5

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen (v. 2021) tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.

Asemanseudun, Kauhanojan ja Niinijoen koulujen tiloissa järjestetään myös varhaiskasvatusta.

Hirvikoskella varhaiskasvatuksessa olevien lapsien määrä lisääntyi 1.8.2024 alkaen. Tämä edellyttää koko Hirvimetsän päiväkodin ottamista varhaiskasvatuksen käyttöön, minkä takia aamu- ja iltapäivätoiminta siirretään HYK:n tiloihin. Vastaava tilanne jatkuu myös lukuvuonna 2025 - 2026. Keskuskoulun aamu- ja iltapäivätoiminnalle on puolestaan vuokrattu tilat koulun vastapäätä olevasta kiinteistöstä (Asunto Oy Kalevalankadun Pirtti), koska toiminnan asianmukainen järjestäminen koulun tiloissa ei onnistu apip-toiminnassa olevan lapsimäärän takia.

Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Kouluilla on vuosina 2021-2025 toteutettu sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki). Syksystä 2025 alkaen sisäilmaseuranta lopetettiin toistaiseksi ja tilalle otettiin samalta palvelun tuottajalta koulukiusaamisen seurantapalvelu.

Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. *Keskusta-alueen liikuntatilojen (Keskuskoulun liikuntatila, urheilukeskuksen huoltorakennus) hankesuunnittelua on tehty vuoden 2026 aikana. Suunnitelmat ovat etenemässä päätöksentekoon loppuvuodesta 2026.*

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n. 1 400 000 euroa/vuosi). Kul-

jetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta). Lv. 2025-2026 on ollut käytössä optio-vuosi. *Koulukuljetusten kilpailutus tehtiin vuosien 2025-2026 vaihteessa ja uusi sopimuskausi alkoi 1.8.2026 (lv. 2026-2029 + optio 2v).* Sivistyslautakunta päätti 29.1.2026 kuljetusten hankinnasta. Lisäksi on hankittu kou-lukuljetusten hallintaohjelma, joka otetaan käyttöön lv. 2026-2027 aikana.

Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 600 000 - 650 000 euroa/vuosi). Vuonna 2025 kustannukset olivat noin 400 000 euroa. *Kustannukset on vuoden 2026 talousarviossa budjetoitu vuoden 2025 tasolle.*

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakointia ja varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttami-seen.
2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksente-koon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä no-peasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.
2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurs-sia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hank-keisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissa-olot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttami-seen.
2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset mer-kittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmis-tautua niiden edellyttämiin muutoksiin.
3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varau-tua mm. luomalla positiivista työnantajakuva, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailuky-kyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.

Tavoitteet

2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kai-kissa ikäryhmissä

Tavoite: Vahvistetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä (kasvun ja oppi-misen polku).

Toteutuu

Toimenpiteet

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus muodostavat yhtenevän kasvun, kehityksen ja oppimisen polun. Toimintamalleja kehitetään ja yhtenäistetään (mm. nivelvaiheet, avustajapalveluiden ja muiden tukitoimien kriteerit, S2-opetus). Tunnistetaan lasten ja nuorten tuen tarpeet ja reagoi-daan niihin nopeasti (oikea-aikaisuus, ennaltaehkäisevyys, hyvinvoinnin tukeminen).

Arvio	Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyötä on toteutettu keväällä mm. osana oppilaiden perusopetukseen siirtymistä. Esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen järjestelmä uudistui 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelmat on tältä osin päivitetty yhteneväiseen muotoon esi- ja perusopetuksen osalta ja tukimuodot ovat käytössä. Perusopetuksen tuntikehykseen on varattu S2-opetukseen resurssia maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetukseen. S2-opetuksen kehittämiseen on saatu myös valtionavustusta. Nepsy-valmentajakoulutusta on hankittu 15 opettajalle/ohjaajalle ja MAPA-koulutuksen on saanut 61 opettajaa ja 56 koulunkäynninohjaajaa.
--------------	---

Tavoite: Liikkumisen, hyvien elintapojen (ravitseminen, liikunta, uni) ja hyvinvoinnin edistäminen.

Toteutuu osittain

Toimenpiteet	Koulujen toiminnassa ja toimintaympäristöjen kehittämisessä panostetaan liikkumista ja hyvinvointia edistäviin toimintamalleihin. Hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen kaikissa kouluissa. Liikkuva koulu ja MOVE-liikuntaneuvonta -hankkeen toteuttaminen yhdessä liikuntapalvelujen kanssa. MOVE-testien tulokset ovat keskimäärin valtakunnan keskitasolla. Kouluterveyskyselyn tulokset ovat parantuneet edellisestä mittauksesta.
---------------------	---

Arvio	Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kouluissa. Henkilöstölle on järjestetty ja järjestetään myös jatkossa aiheeseen liittyvää koulutusta. Loimaan MOVE-tulokset ovat testattavasta lajista riippuen pääosin maan keskitason alapuolella, joitakin osin myös keskitasoa parempia. Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos Loimaalla on 46,7 %, kun koko maan tulos on 37,0 %, eli 37,0 %:lla 5. ja 8. luokkalaisista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Kouluterveyskyselyn tuloksia on hyödynnetty hyvinvointikertomuksen valmistelussa ja koulujen toimintojen suunnittelussa. Mm. ravitsemukseen, liikkumiseen ja nukkumiseen liittyvissä indikaattoreissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2023-2025. Sen sijaan esim. ahdistuneisuus ja koulu-uupumus ovat lisääntyneet.
--------------	---

Tavoite: Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.

Toteutuu

Toimenpiteet	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärä (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (50 000 - 55 000 euroa).
---------------------	--

Arvio	Syksyllä 2026 kerhoja toteutuu 40 ja osallistujia noin 350-380. Valtionavustusta kerhotoiminnan tukemiseen on myönnetty 9 310 € ja harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen 57 000 €.
--------------	---

2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan

Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmia, jonka tavoitteena ovat turvalliset, terveelliset ja kasvua/oppimista tukevat tilat.

Toteutuu

Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset (oppimisympäristöjen kehittäminen).
---------------------	--

Arvio	HYK:n käsityöluokan korjaus on valmistunut elokuussa 2026. Oppimisympäristöjä kehitetään säännöllisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntämällä (laite- ja ohjelmistoratkaisut, koulutus). Kirkonkylän kouluun on tehty akustinen ja muuntojoustava oppimisympäristö, joka otettiin käyttöön elokuussa 2026.
--------------	---

Arviointikohde	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
Iltapäivätoiminta			
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2- luokat	143	140	119
Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9- luokat	13	20	16
Ohjaustuntien määrä/vko	425	410	410
Perusopetus			
Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	10,5	10,4	10,1
Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	168	165	160
30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0	0	0
Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	11 400	11 500	arv. tilinpäätöksessä
Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,2	3,3	-
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 1-2 lk	15,7	16	16,7
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 3-6 lk	17,7	18	16,5
Oppilasmäärä/opetusryhmä. 7-9 lk	15,8	16	15,7

PERUSTIEDOT		TP 2025	TA 2026	Tot 30.9.2026
Oppilaat kouluittain (TA 2026 keskiarvo syksy 2025 ja arvio syksy 2026)	Asemanseudun koulu	55,5	55	52
	Kauhanojan koulu	42	39	42
	Keskuskoulu	360	343	330
	Kirkonkylän koulu	98	103	99
	Metsämaan koulu	46,5	44	38
	Niinijoen koulu	32	30	27
	Puistokadun koulu	298	306	303
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	414	396	375
Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	1346	1316	1266
	Yleisopetus	1248	1216	1168
	Luokkamuotoinen erityisopetus	98	100	98
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	365	320 - 330	345

	Tehostetun tuen oppilaat	193	-	-
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	3,1 %	3,2 %	3,0 %
	Eriyisopetus	15,5 %	15,0 %	12,0 %

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut
Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

1. Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalvelut toimivat pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Alastaron kirjasto toimii myös omatoimikirjastona.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on kirjastolain mukaan tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Kirjasto kehittää toimintaansa ja tekee yhteistyötä muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastot ovat lukemisen, kulttuurin, kokoontumisten ja tapahtumien paikkoja. Tiloissa voi opiskella, harrastaa ja työskennellä. Kirjasto järjestää tapahtumia ja näyttelyitä myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Lukutaito on perusta oppimiselle, hyvinvoinnille ja tasa-arvolle. Entistä monimuotoisemmalle lukutaidolle ja laadukkaalle mediakasvatukselle on tarvetta ja kirjastojen rooli lukutaidon kehittämisessä on merkittävä.

Kirjasto tarjoaa kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä. Lasten ja nuorten lukuharrastusta tuetaan myös kirjavinkkauksen avulla. Kirjasto on mukana kulttuurikasvatussuunnitelmassa tarjoamalla esimerkiksi kirjastonkäytönopetusta, mediakasvatusta ja kirjavinkkausta. Myös päiväkotiryhmien on mahdollista tulla kirjastoon ohjatuille kirjastokäynneille tai satuhetkiin. Kirjaston tavoitteena on tehdä lukutaitotyötä yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sekä toisen asteen koulutuksen kanssa.

Kirjastopalveluiden tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden saavutettavuutta edistetään mm. kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Saavutettavuuskirjasto Celian kanssa. Kirjastoista on saatavilla maksutonta digitukea. Digituen avulla autetaan asiakasta käyttämään laitteita ja asioimaan arjen sähköisissä palveluissa itsenäisesti ja turvallisesti. Digitukea annetaan kirjastojen asiakaspalvelussa ilman ajanvarausta henkilökunnan käytettävissä olevan ajan ja resurssien puitteissa.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoi-

minnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohhteita ovat mm. Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri palvelualueiden ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikkumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030 ohjaa tulevien vuosien liikuntapalveluiden ja liikuntapaikkojen kehittämistä. Painopisteinä ovat erityisliikunta ja ikäihmiset, lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden liikunta, ja lisäksi liikuntaneuvonta. Loimaan kaupunki on mukana Voimaa vanhuuteen -ohjelmassa, jonka päämääränä on edistää vielä kotona tai palvelutaloissa itsenäisesti pärjäävien toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (+75) liikkumiskykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä terveysliikunnan avulla. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta. Seniorikortti 65+ ikäryhmälle tukee kohderyhmän omatoimista liikkumista ja vireyttä, samalla kortilla pääsee sekä liikunnan että kulttuurin pariin.

Liikuntapalveluiden palveluvalikoimassa on sekä henkilökohtainen että ryhmämuotoinen liikuntaneuvonta kaikenikäisille sekä Loimaan kaupungin henkilökunnalle. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on tukea terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia, lisätä arkiaktiivisuutta ja tukea näin kaikenikäisten toimintakykyä ja liikunnallista elintapaa. Liikuntaneuvonnassa asiakasohjausta ja yhteistyötä tehdään tiiviisti hyvinvointialueen kanssa.

Liikkuva koulu ja MOVE! -liikuntaneuvonta hankkeen kautta tuetaan erityisesti peruskouluikäisiä lapsia ja nuoria sekä heidän lähipiiriään liikunnan lisäämisessä ja terveiden elämäntapojen edistämisessä. Hanketyöntekijänä toimiva liikunnanohjaaja tekee työtä koulu PT:nä ja jalkautuu koulujen arkeen lasten ja nuorten tavoittamiseksi. Yhteistyötä hankkeessa tehdään tiiviisti koulun, kodin ja kouluterveydenhuollon kanssa.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistuksen keidas. Vesihovin sunnuntaiuikioloajan kokeilu ajoittuu loka-maaliskuulle. Tämä mahdollistaa laajemmin kaikenikäisten omatoimisen liikkumisen sekä uimahallin että kunto- ja voimailusalien puolella. Lisäksi yleisöaukioloaikojen ulkopuolella uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin.

Virkistysuimala Vesihovi on koko perheen ja kaikenikäisten liikkujien seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistuksen keidas. Vesihovin aukioloaikoja on tarkoitus laajentaa kattamaan myös sunnuntai. Tämä mahdollistaa laajemmin kaikenikäisten omatoimisen liikkumisen sekä uimahallin että kunto- ja voimai-

lusalien puolella. Lisäksi yleisöaukioloaikojen ulkopuolella uimahalli on vesiliikuntaseurojen käytössä. Vesiliikuntaohjelmisto Hydrohex:n myötä ohjatut ja omaehtoiset ohjelmat ovat laajentuneet syvänveden jumppiin ja ajastettaviin virtuaalitunteihin.

Loimaa ja muut Saviseudun kunnat ovat mukana LiikU:n organisoimissa eri vuodenaikoihin keskittyvissä liikuntakampanjoissa (talviliikkuja, haastepyöräily syksyn kampanja), joissa osanotto kirjataan pääasiassa mobiilisuorituksin. Saviseudun kunnilla on keskinäinen asukaslukujen suhteeseen perustuva ”kisa”, jonka tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia kehitetään. Suunnitteluvaiheessa olevien talvipyöräily- ja kävelyreittien toteutuksen eteenpäin vieminen monipuolistaa eri käyttäjäryhmien ympärivuotista ulkoilukäyttöä.

Liikuntapaikkainvestointeja tarkastellaan liikuntasuunnitelmassa vuosille 2025-2030 laaditun ehdotuksen mukaisesti. Hankesuunnittelu on käynnissä sekä keskuskoulun liikuntatilan että urheilukeskuksen huoltorakennuksen ja pesäpallokatsomon osalta.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestävät itse toimintaa, tukevat nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten osallisuutta edistäviä palveluja.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla ja netissä alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä, kerhoja ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Loimaa on mukana nettinuorisotyössä (Netari) ja tarjoaa omalta osaltaan avoimen toiminnan palvelua mm. syrjäseutujen nuorille. Myös sateenkaarinuorille on omaa toimintaa. Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan etsivän nuorisotyön yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilaukskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Elinikäisen taidesuhteen, taiteellisen ilmaisun ja taitojen kehittymisen ohella taiteen perusopetus tukee ihmisen tunne-elämän kehittymistä sekä kasvua ja osallisuutta. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkittävää sisältöä vapaa-ajalleen elämänlaatua parantamaan.

Sopimus Loimaan Seudun musiikkiopiston ylläpitämisestä päivitettiin vuoden 2022 alkupuolella. Yhteistyökuntina ovat Auran, Kosken Tl, Oripään, Punkalaitumen, Pöytyän ja Ypäjän kunnat.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssijoinnilla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

(Ulkoiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1-9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	808 541	535 721	700 400	594 506	84,9 %	-105 894
Myyntituotot	387 577	254 794	405 800	271 024	66,8 %	-134 776
Maksutuotot	190 616	74 186	164 400	90 867	55,3 %	-73 533
Tuet ja avustukset	148 057	153 682	77 600	183 765	236,8 %	106 165
Muut toimintatuotot	82 291	53 059	52 600	48 851	92,9 %	-3 749
Toimintakulut	-3 348 470	-2 418 860	-3 438 836	-2 634 631	76,6 %	804 205
Henkilöstökulut	-2 460 728	-1 748 303	-2 576 842	-1 933 786	75,0 %	643 056
Palkat ja palkkiot	-2 015 895	-1 428 070	-2 091 300	-1 561 010	74,6 %	530 290
Henkilösivukulut	-444 833	-320 233	-485 542	-372 775	76,8 %	112 766
Palvelujen ostot	-369 977	-264 445	-324 100	-297 812	91,9 %	26 288
Aineet, tarvikkeet ja tarvikkeet	-252 257	-200 239	-269 100	-188 165	69,9 %	80 935
Avustukset	-223 936	-174 923	-224 500	-180 075	80,2 %	44 425
Muut toimintakulut	-41 571	-30 950	-44 294	-34 794	78,6 %	9 500
Toimintakate	-2 539 929	-1 883 139	-2 738 436	-2 040 124	74,5 %	698 311

	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	ERO €
Toimintatuotot	700400	790 000	89600
Toimintakulut	3438836	3636794	197958
Toimintakate	2738436	2846794	108358

Toimintatuotot ylittynevät jonkin verran arvioidusta, koska erityisesti hankerahoitusta on tullut arvioitua enemmän.

Toimintakulut ovat niin ikään ylittymässä niin henkilöstökulujen kuin palvelujen ostojen sekä aine- ja tarvikkeiden osalta.

(Sisäiset erät)	Tot 2025 1-12	Tot 2025 1-9	TA 2026	Tot 2026 1-9	TOT %	ERO € (TA vs TOT)
Toimintatuotot	50 911	27 114		28 363		28 363
Myyntituotot	50 461	26 754		27 598		27 598
Muut toimintatuotot	450	360		765		765
Toimintakulut	-2 567 703	-1 798 612	-2 677 700	-1 810 124	67,6 %	867 576
Palvelujen ostot	-800 857	-475 107	-850 300	-592 526	69,7 %	257 774
Aineet, tarvikkeet ja tar- varat	-16					
Muut toimintakulut	-1 766 830	-1 323 505	-1 827 400	-1 217 599	66,6 %	609 801
Toimintakate	-2 516 792	-1 771 497	-2 677 700	-1 781 761	66,5 %	895 939

Toimintatuottoja näyttäisi kertyvän jonkin verran arvioitua enemmän. Talousarviossa tuotot on budjetoitu noin 100 000 euroa pienemmiksi kuin vuonna 2025 toteutuneet tuotot ovat. Erityisesti hankerahoitusta on tullut arvioitua enemmän, mutta osa siitä siirtyy myös vuodelle 2027.

Toimintakulut sen sijaan näyttäisivät ylittyvät niin henkilöstökuluissa kuin palvelujen ostoissa ja aine- ja tarvikemenoissa.

2. Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot sekä henkilöstötaulukko

Vapaa-aikapalvelujen päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Liikuntaneuvonnan siirtyminen hyvinvointialueelta kunnan vastuulle tarkoittaa jatkossa joko käytössä olevan resurssin tai palvelutarjonnan tarkastelua, jotta liikuntaneuvonnan palvelu on mahdollista hoitaa laadukkaasti kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Liikuntapalveluissa vastaavan liikunnanohjaajan palkkaaminen 1.1.2026 alkaen on helpottanut resurssihaastetta sekä mahdollistanut laadukkaasti liikuntaneuvontapalvelun tarjoamisen kaikenikäisille loimaalaisille liikuntapalveluiden omana työnä. Lisäksi Pöytyän kunta ostaa liikuntaneuvontapalvelun ja ohjaustoimintaa Loimaan kaupungilta. Hankerahoituksella liikuntapalveluissa työskentelee KouluPT, joka jalkautuu koulujen arkeen ja edistää lasten ja nuorten liikkeen lisäämistä. Lisää liikettä läheltä -hankkeen myötä liikuntapalveluissa työskentelee myös 50 % hanketyöntekijä. *Vesihovin sunnuntaiaukiolon kokeiluun liittyvät resurssivarmistukset on tehty ja kassa-laitoshuoltajan yhdistelmätehtävä on täytetty kahdella osa-aikaisella henkilöllä, kassa ja laitoshuoltaja.*

Kulttuuripalveluissa hakemus museotoiminnan valtionavustuksen piiriin merkitsee myös henkilöstöorganisaation muutosta (nimikkeiden muuttamista, resurssin lisäämistä). Kulttuurisihteerin nimeke on muutettu vuonna 2024 museonjohtajaksi ja kulttuuriohjaajan museoassistentiksi. Museoassistentti on aloittanut syksyllä 2025 täydennyskoulutuksena museomestarikoulutuksen. Myös nuorisopalveluissa lienee paikallaan jossain vaiheessa tarkastella viranhaltijan ja työntekijöiden nimikkeitä. *Kulttuuripalveluille on palkattu osin työllistämistuen turvin yksi henkilö puolipäiväisesti 12 kk:n ajaksi (toukokuu 2026 – huhtikuu 2027).*

Hanketoiminnan laajuudella on vaikutusta myös henkilöstömäärään (erityisesti liikunta- ja nuorisopalvelut). Uuden strategian mukaisesti (Lasten ja nuorten Loimaa) on nuorisopalveluihin lisätty yksi nuoriso-ohjaaja. Vuosina 2022-2025 nuorisopalveluissa oli hankerahoituksella koulunuorisotyöntekijä. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyi koulunuorisotyön jatkaminen myös hankekauden jälkeen. Koulunuorisotyö tukee koulun ja nuorisopalvelujen välistä yhteistyötä ja sillä koetaan olevan tarvetta koulujen arjessa. *Nuorisopalveluissa on kesäaikaan 20226 palkattu Kalikkaan talonmies. Hänen työpanoksensa on 0,25 htv.*

Seuraavassa taulukossa on liikuntapalvelujen liikunnanohjauksessa ja tilapäistyöntekijöissä lisäystä. Tämä perustuu hanketyöhön ja ostopalvelujen vähenemiseen uimahallissa. Lisäksi henkilöstömäärässä näkyy Vesihovin suunniteltu aukiolojen laajentaminen ja liikuntaneuvontapalvelun tuottaminen omana palveluna.

Syyskuussa 2026 henkilöstöresurssi oli 60,5 htv (vrt. 60,5 htv syyskuu 2025). Lisäys perustuu liikuntapalvelujen henkilöstölisäyksiin liikuntasuunnitelman 2025-2030 toimenpide-ehdotusten mukaisesti.

Henkilöstörakenne ja -määrä (HTV)	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2
Kirjastovirkailija	8	8	8
Museonjohtaja	1	1	1
Museoassistentti	1	1	1
Kulttuurituottaja	1	1	1
Liikuntapalvelupäällikkö	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	6	6
Kassa-/kahviotyöntekijä	2,5	2,5	2,5
Laitoshuoltaja	2,5	2,5	2,5
Kunnossapitotyöntekijä	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	2	1	1,5
Nuorisosihteeri	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	6	6	6
Nuorisotilan ohjaaja	0	0	0
Rehtori	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	1	2	1
St. tuntiopettaja/työväenopisto	11	11	11
Opettaja/musiikkiopisto	6	6	6
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	5	5	5
Palvelusihteeri	1	1	1
Yhteensä	60	61	60,5

3. Toimitilat ja niiden olennaiset muutokset

Työväenopisto toimii pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetus-
pisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Lasipalatsi, Virttaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua
eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, mm. Vesikoski-talossa olevat tilat. Mu-
siikkiopisto toimii musiikkiopiston kiinteistössä ja kaupungintalolla. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkon-
kylän koululla sekä Punkalaitumella.

Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat
kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla. Alastaron omatoimikirjasto
otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönoton valmistelua jatketaan Hirvikosken ja
Mellilän lähikirjastoissa. Loimaan kaupunki on mukana seutuhankintojen kilpailutuksessa ja omatoimikirjasto-
jen laitehankintojen suunniteltu sopimuskausi on 1.1.2024 – 31.12.2026. Mellilän lähikirjaston muutostöistä
ja Mellilän terveysaseman tilojen muuttamisesta kirjastopalveluiden käyttöön on laadittu keväällä 2026 han-

kesuunnitelma. Hirvikosken kirjastossa on tehty alkuvuoden aikana omatoimikirjaston laitteiden vaatimia kaapelointeja ja lainaustiskit on uusittu kesäkuussa. *Omatoimikirjaston käyttöönotto edellyttää valaistuksen uusimista eikä asennustyötä ole vielä aloitettu.* Pääkirjasto on toiminut vuodesta 1998 nykyisessä rakennuksessa ja tilat alkavat olla peruskorjauksen tarpeessa. Kirjastossa kaivattaisiin asiakkaille lisää rauhallista työskentelytilaa esim. etätöiden lisääntymisen vuoksi ja uudistusta myös lastenosaston viihtyvyteen. Kesäaikaan kirjastotilojen kuumat olosuhteet hankaloittavat sekä asiakkaiden oleskelua kirjastossa että henkilökunnan työskentelyä kaikissa kirjastoissa ja tiloihin kaivataan viilennystä. Vuoden 2026 PTS-investointiohjelmassa on varattu määrärahat pääkirjaston viilennyslaitteiden hankintaan. *Viilennyslaitteiden hankinnasta on tehty viranhaltijapäätös heinäkuussa. Laitteiden asennusta ei ole vielä aloitettu.*

Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa *ympäri vuotisesti keskiviikosta lauantaihin.* Alpo Jaakolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina tiistaista sunnuntaihin (kesä-elokuu) sekä syyskuussa viikonloppuisin. Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä. Heimolinnalla palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaleluita ja opiston ryhmiä veloitusetta. Tavoitteena on Heimolinnan käyttöasteen parantaminen. Rakennuksen talotekniikan peruskorjausta on suunniteltu vuoden 2024 aikana. Sivistyslautakunta on 24.10.2024 hyväksynyt omalta osaltaan Heimolinnan sisäpuolisten töiden hankesuunnitelman. Toteuttamisen ajankohta määräytyy tulevien vuosien investointiohjelmassa. Alpo Jaakolan patsaspuiston kävijämäärät ovat olleet viime vuosina kasvussa, mikä on johtanut siihen, että parkkialue on käynyt riittämättömäksi. Paikoitusalue tulisi laajentaa ja samalla alueen vieressä oleva niittyalue olisi perusteltua muuttaa luonnonkukkaniityksi. *Kestävän matkailun edistämiseksi, Alpo Jaakolan patsaspuistolle haetaan Welcome Cyklist -tunnusta. Toimenpiteillä ennakoidaan mm. vuoden 2029 Alpo Jaakolan 100-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuonna taidemuseolla on Alpo Jaakola -näyttely. Tuleva linjasaneeraus tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että museo on avoinna ja toiminnassa vuonna 2029.*

Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskustan nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat. City-nuokkarin yläkerta on esteellinen. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastarolle on avattu uusi nuorisotila (Alastaron yläaste), joka täyttää esteettömyysvaatimukset sekä työturvallisuusvaatimukset. Nuorisotyöntekijät työskentelevät nuorisotiloilla työparina, mikä lisää työturvallisuutta. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja. Jos Kalikkaan saataisiin majoitustilat, se palvelisi samalla myös Loimaan seurakunnan ja loimaalaisten yhdistysten tarpeita.

Loimaalla on laaja ja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen toimen ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi. Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Liigaseurat ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi ja kohtuullisten harjoitusvuoroaikojen mahdollistamiseksi.

Toukokuussa 2025 on hyväksytty Loimaan kaupungin liikuntasuunnitelma vuosille 2025-2030, joka sisältää toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen hoitoon sekä tulevien investointien valmisteluun ja toteuttamiseen. *Hankesuunnittelu on käynnissä liikuntasuunnitelman mukaisista investoinneista Keskuskoulun liikuntasalin ja urheilukeskuksen osalta.*

4. Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset

Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 90 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija sekä ilmoitus- ja painatuspalveluiden hankinta (noin 80 000 euroa/vuosi).

5. Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.

Taloudelliset riskit

1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetus-toiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.

2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.

Toiminnalliset riskit

1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Museo- ja palveluissa talotekniset ongelmat voivat aiheuttaa sekä omaisuudelle haittaa (konservointitarpeet) että väistötilarpeita (etenkin Taidetalo).

2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.

3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialttein henkilöstövaje on laitospäivähoitajan tehtävissä. Tarvittava osaaminen on yhdellä henkilöllä, jolloin kenelläkään muulla ei ole uimahallin järjestelmien sellaista tuntemusta, että hallin vesiturvallisuus olisi laitospäivähoitajan poissaolon aikana hallinnassa. Myös kassa- ja laitoshuollon henkilöstö on riittämätön, jonka takia tarvitaan jonkin verran osa-aikaisia tilapäistyöntekijöitä. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Perehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.

Tavoitteet

2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.1. Panostamme ihmisten hyvinvointiin ja ennaltaehkäisemme syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä

Tavoite: Vahvistetaan taiteen perusopetuksen yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. Tuemme yhtenäistä kasvun ja oppimisen polkua lapsille ja nuorille.

Toteutuu

Toimenpiteet	Taiteen perusopetukseen osallistuu 350 - 400 opiskelijaa vuosittain. Opetussuunnitelmat päivitetään säännöllisesti, toimintaa arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään palautteen pohjalta.
Arvio	Alle 16- vuotiaiden oppilaiden lukumäärät taiteen perusopetuksessa: kuvataide 94, teatteritaide 50, musiikki 137, musiikin varhaisiän kasvatus 42, tanssin perusopetus 14, tanssin varhaiskasvatus 11. Yhteensä 348. Taiteen perusopetuksen ulkopuolella: sirkus 72 oppilasta.

Tavoite: Opistojen tarjonta ottaa huomioon kaikki ikä- ja väestöryhmät. Palveluja järjestetään hajautetusti, lähellä kuntalaisia.

Toteutuu

Toimenpiteet	Opistoissa toteutuu monipuolinen ja kuntalaisten tarpeiden mukaan hyvin kohdentuva kurssi-tarjonta. Opistoissa on vähintään 10 alle kouluikäisille tarjottavaa kurssia, vähintään 10 ikäihmisille suunnattua kurssia sekä vähintään 20 Loimaan keskustan ulkopuolella järjestettävää kurs-sia.
Arvio	Alle kouluikäisten ryhmiä kokoontui musiikissa viisi, tanssissa yksi ja kuvataiteessa ei yhtään. Sir-kuksessa kaksi ryhmää. Ikäihmisille suunnattuja ryhmiä oli kuusi. Loimaan keskustan ulkopuo-lella järjestettäviä kursseja oli 43. Musiikkiopistossa taiteen perusopetuksessa poikien/ miesten osuus on 40 % (70/174) , muska-riissa poikien osuus 50 % (21/42). Tanssin perusopetuksessa ja satubaletissa 2 % ja työväenopis-tossa noin 19 %. Musiikkiopistolla oli kolme kouluvierailua, neljä vanhainkoti/ palvelukotivierailua ja yksitoista musiikkiopiston ulkopuolella järjestettyä, suurelle yleisölle avointa tilaisuutta, joista kolme tans-sinäytöstä.

Tavoite: Liikuntaneuvonta osana palveluvalikoimaa kaikenikäisille kuntalaisille henkilö-kohtaisena tai ryhmämuotoisena palveluna fyysisen toimintakyvyn varmistamiseksi. Liikkuva koulu ja MOVE! -liikuntahankkeessa kehitetään lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa ja liikuntaneuvontaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Liikuntakokeilut mahdollisia matalalla kynnyksellä kaikille kuntalaisille.

Toteutuu

Toimenpiteet	Liikuntaneuvonnan palvelun vakiinnuttaminen kaikille ikäryhmille, palvelussa uusia asiakkaita 30-50 vuosittain. Lasten, nuorten ja perheiden liikuntatarjonnan vahvistaminen sekä liikuntaneuvonta. Liikunta-palvelut mukana Harrastamisen Suomen mallissa. Liikuntavälineitä ja seniorikortteja lainattavissa kirjastoissa.
Arvio	Liikuntaneuvonnan palvelu on vakiintunut osaksi palveluvalikoimaa kaiken ikäisille kuntalaisille. Move-liikuntaneuvonnan parissa lapset ja nuoret. Loimaa liikkuu treenipäivä järjestettiin 15+ ikäryhmälle maaliskuussa ja Unelmien liikuntapäivän luontoliikuntatapahtuma toukokuussa kaiken ikäisille. Liikuntaneuvontaa on kuluvan vuoden aikana annettu 206 kertaa ja uusia asiakkaita palveluun on ohjautunut yhteensä 46 henkilöä. Move-liikuntaneuvonnan palvelussa ollut kuluvan vuoden aikana 13 uutta lasta ja nuorta. HSM tarjonnassa on ollut kuntosalikurssi lukukaudella 2025-2026, jossa liikkuu viikoittain 8 ylä-kouluikäistä nuorta. Lisäksi uimakerhossa liikkuu viikoittain 12 alakoululaista.

Tavoite: Voimaa vanhuuteen -ohjelman avulla edistetään ikääntyvien liikunta- ja toimintakykyä, osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä arjessa. Terveysliikuntaa ja kuntouttavaa liikuntaa tarjolla eripuolilla Loimaata, lisäksi hyödynnetään teknologiaa ja etäjumppaa. Liikuntatapahtumien avulla edistämme yhteisöllisyyttä ja varmistamme osallisuuden kyselyjen ja liikuntaraadin avulla.		Toteutuu
Toimenpiteet	Erityisliikunnan ryhmissä sekä seniorikortin käyttäjämäärässä ja käyntikerroissa tavoitellaan jatkuva kasvua. Uusien vertaisohjaajien kouluttaminen. Tavoitteena vuosittain 5 uutta vertaisohjaajaa tai ulkoiluystävää. Luodaan digitalisaatiota hyödyntäen palveluja, jotka aktivoivat kuntalaisia oman hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämiseen. Etäjummat ja ohjattu liikunta kyläkeskuksissa. Liikuntaraati ja hyvinvointitapahtuma järjestetään vuorovuosin.	
Arvio	Vertaisohjattuja ryhmiä toimii liikuntapalveluiden ja yhdistysten toimesta. Mukana 10 vertaisohjaajaa. Liikuntaraati ikäihmisille järjestettiin helmikuussa. Erityisliikunnan ryhmien määrä syyskuun lopussa 41. Ohjauskerrat +10 %, käyntikerrat +2 %, osallistujamäärä +4 % verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. Seniorikortti on aktiivisessa käytössä liikuntapalveluiden osalta. Vuoden 2026 aikana jo 12 825 leimausta Vesihovissa, mikä on +26 % vuoden takaiseen tilanteeseen.	
Tavoite: Kirjaston kotipalvelua asiakkaille, jotka eivät itse voi asioida kirjastossa korkeaa iän, liikuntaesteiden, sairauden tai muun syyn vuoksi. Kotipalvelu on maksutonta ja se voi olla myös väliaikaista. Kotipalvelun asiakas saa toiveidensa mukaista kirjastoaineistoa kotiin, hoitolaitokseen tai palvelukotiin noin kerran kuukaudessa.		Toteutuu
Toimenpiteet	Kotipalvelua tarjotaan kaikissa kirjastoissa. Kotipalveluasiakkaita vuosittain 5–10.	
Arvio	Kotipalvelun asiakkaita on ollut 9.	
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.2. Tarjoamme lapsille ja nuorille viihtyisän ja turvallisen kasvun ja oppimisen paikan		
Tavoite: Palveluverkkoselvitysten ja hankeselvitysten pohjalta toteutetaan investointiohjelmia, jonka tavoitteena ovat turvalliset ja terveelliset tilat. Suunnitelmallinen sisäilman seuranta.		Toteutuu osittain
Toimenpiteet	Investointihankkeet etenevät suunnitellussa aikataulussa. Kiinteistöt ovat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset.	
Arvio	Tällä hetkellä ei ole käynnissä varsinaisia palveluverkkoon liittyviä hankkeita. Alastaron omatoimikirjasto otettiin käyttöön helmikuussa 2025. Omatoimikirjastojen käyttöönottoa valmistellaan Hirvikosken ja Mellilän lähikirjastoissa. Liikuntapalveluiden sekä tekniset- ja ympäristöpalveluiden laatima liikuntasuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2025. Siinä esitellään päälinjat seuraavien vuosien liikuntapalveluiden sekä liikuntapaikkojen kehittämiseksi. Urheilukeskuksen huoltorakennuksen hankesuunnittelu sekä Keskuskoulun liikuntatilojen suunnittelu ovat käynnissä.	
2 Hyvinvointi ja osallisuus - 2.3. Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja osallisuutta		
Tavoite: Nuorisopalvelut ottavat toiminnassaan huomioon kaikki nuoret ja jokainen on tervetullut toiminnan piiriin. Erityishuomiota kiinnitetään syrjäytymisvaarassa oleviin nuoriin ja niihin, joiden viiteryhmää kohtaan kohdistuu stigmaa. Nuorisotyössä panostetaan lasten ja nuorten kohtaamiseen ja osallistamiseen.		Toteutuu

Toimenpiteet	Nuoret löytävät omia ryhmiään ja saavat uusia kavereita. Yksinäisyyden tunne vähenee ja aktiivisuus lisääntyy. Toimintaan tulee mukaan nuoria, jotka eivät aiemmin ole osallistuneet. Nuori koee olevansa arvokas, vahvistetaan luottamuksellisten suhteiden syntymistä. Nuoret ovat mukana kehittämässä ja toteuttamassa toimintaa.
Arvio	Nuorisopalvelujen painopisteenä vuonna 2026 ovat vanhemmat nuortensa asiantuntijoina (Teini-ikäisten nuorten vanhempien vertaisryhmä-toiminnan vanhemmuuden vahvistamiseksi).
Tavoite: Nuorisopalvelujen ja koulujen yhteistyön kehittäminen mm. koulunuorisotyön kautta.	
Toimenpiteet	Koulujen ja nuorisopalvelujen saumaton yhteistyö, jolla vahvistetaan lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kiinnittymistä kouluyhteisöön (matalan kynnyksen toimintaa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen, yksilöiden kasvun ja kehityksen tukeminen, kouluviihtyvyyden lisääminen jne.).
Arvio	Koulunuorisotyöhankeelle ei myönnetty jatkorahoitusta vuodelle 2026. Toiminta koetaan tärkeäksi, joten kunnan oma panostus koulunuorisotyöhön on tärkeää. Koulunuorisotyöntekijän toimi on vakinaistettu 1.12.2025 alkaen. Loma-aikoihin lisätään nuorisotilojen yönuokkaritoimintaa nuorisotilakävijöiden yhteisöllisyyttä vahvistamaan. Osallisuutta lisätään kuukausittaisten nuokkarikokousten muodossa. Lukuvuoden 2025-2026 painopisteenä ovat arjen taitojen kartuttaminen, lukeminen ja terveelliset elintavat.
Tavoite: Kirjasto on kaikille avoin ja maksuton tila, jossa erilaiset ihmiset voivat kohdata toisiaan. Kirjasto tukee asiakkaitaan toimimaan aktiivisina kuntalaisina ja järjestää tapahtumia kaikille ikäryhmille. Kirjasto tarjoaa tiloja yhdistysten ja ryhmien kokoontumiseen sekä opiskeluun ja etätyöhön.	
Kirjasto tarjoaa päiväkodeille ja kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä.	
Toimenpiteet	Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Tapahtumien lukumäärä/vuosi (50–55) ja osallistujamäärä (500–550). Kirjastot tarjoavat kouluille ohjattuja kirjastokäyntejä ja kirjavinkkauksia. Kirjastot tarjoavat varhaiskasvatukselle ohjattuja kirjastokäyntejä ja satuhetkiä. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 50–60 kpl, osallistujia 800–900. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 30–40 kpl, osallistujia 400 - 500.
Arvio	Pääkirjastosta ja Mellilän kirjastosta voivat ryhmät ja yhdistykset varata maksutta kokoontumistiloja. Pääkirjastossa ja Alastaron kirjastossa on mahdollisuus järjestää näyttelyitä. Näyttelytiloista ei peritä maksua. Kirjaston järjestämät tapahtumat 54, ulkopuolisten järjestämät tapahtumat 39, yhteensä 93 tapahtumaa, osallistujia 803 (osallistujamäärät lasketaan vain kirjaston järjestämistä tapahtumista). Näyttelyt 13 kpl. Koululaisten ohjatut kirjastokäynnit ja kirjavinkkaukset 59, osallistujia 901. Varhaiskasvatukselle järjestetty toiminta 23, osallistujia 296.
Tavoite: Ylläpidetään ja kehitetään vakiintuneita kulttuuriperinteitä ja luodaan uusia kohtaamisen paikkoja ja -muotoja. Tehostetaan yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.	

Toimenpiteet	Perinteisten tapahtumien järjestäminen ja kehittäminen sekä uusien tapahtumien/palvelujen toteuttaminen (monipuolisuus, tarvelähtöisyys, hyvä kohdentuminen). Edistetään kulttuuriveri-toimintaa esim. yhteistyössä liikuntatoimen ja/tai SPR:n (ystävöiminta) kanssa.
Arvio	Huhtikuussa 2026 järjestettiin ensimmäinen Ateljeet Auki -tapahtuma yhteistyössä paikallisten taiteilijoiden kanssa. Elokuun Taiteiden yöhön ja Loimaan kulttuurikierrokseen osallistui jälleen ennätysmäärä toimijoita, laajentaen tarjontaa edellisiin vuosiin verrattuna. Kulttuuripalvelut avustaa myös henkilöstöresurssein entisten kuntien, nykyisten kyläyhdistysten, tapahtumia kuten Melliläpäivät ja Alastaron Kuutamokeikka.

Arviointikohde	TP2025 (HTV)	TA2026 (HTV)	Toteutunut 30.09.2026 (HTV)
TALOUDELLISUUS Kirjastopalvelut			
käyttökustannukset /asukas	57	60	arv. tilinpäätöksessä
käyttökustannukset /laina	4,1	4,5	arv. tilinpäätöksessä
TALOUDELLISUUS Kulttuuripalvelut			
käyttökustannukset /asukas	31,6	36	arv. tilinpäätöksessä
TALOUDELLISUUS Liikuntapalvelut			
käyttökustannukset /asukas	150,38	155	arv. tilinpäätöksessä
TALOUDELLISUUS Musiikkiopisto			
nettomenot / opiskelija €	2 028	2 050	arv. tilinpäätöksessä
TALOUDELLISUUS Nuoripalvelut			
käyttökustannukset /asukas	26,4	30	arv. tilinpäätöksessä
TALOUDELLISUUS Työväenopisto			
käyttökustannukset /asukas	28,8	37	arv. tilinpäätöksessä
nettomenot / opetustunti €	80,5	90	arv. tilinpäätöksessä
VAIKUTTAVUUS Kirjastopalvelut			
lainat/asukas	13,9	14	10,06
käynnit	112 519	120 000	83 300
VAIKUTTAVUUS Kulttuuripalvelut			
taidetalo/käyntikerrat	2 105	3 000	1 833
patsaspuisto/käyntikerrat	4 820	5 000	4 471
VAIKUTTAVUUS Liikuntapalvelut			
uimahalli / käyntikerrat	79 011	73 500	55 619

vauvauinnit/käyntikerrat	2 226	1 500	1 350
kuntosali/käyntikerrat	32 984	30 000	24 854
erityisliikunnan ryhmiä: käyntikerrat	17 120	14 000	12 157
Seniorikortti/käyntikerrat	14 713	10 000	12 805
erityisliikunnan ryhmiä: osallistujat	818	800	1 404
erityisliikunnan ryhmiä: toteutuneet ohjauskerrat	1 182	1 000	923
VAIKUTTAVUUS Musiikkiopisto			
opiskelijoiden määrä	271	290	291
opetustunteja/ viikko ka	222	240	227
VAIKUTTAVUUS Nuorisopalvelut			
avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	12 727	12 000	9 600
leiritoiminta, leiripäivät	109	200	60
seutukunnallinen toiminta, osallistujat	200	650	690
etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa	51	80	45
etsivän nuorisotyön asiakkaat, (koko hanke)	72	100	57
VAIKUTTAVUUS Työväenopisto			
toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 467	5 600	5 072
opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 880	2 900	2 775
opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 429	1 500	1 172
alle 16 v. opiskelijat	259	220	216